

جعفر توفیقی در گفت و گو با «مشعل» به تشریح کارنامه خود پرداخت

بهار

پژوهشگاه صنعت نفت با

۲۰۰

پروژه

مشعل | جعفر توفیقی، مدرس دانشگاه و سیاستمدار ایرانی، نزدیک به چهار سال است که سخنان پژوهشگاه صنعت نفت را به عهده دارد. تجربه‌ای که او آن را از نظر جنس، ماهیت و مأموریت برای خودیگانه نمی‌داند و در دوره مدیریت او با تجدیدنظر در مدل کسب و کار و مدل منقولات برای پژوهشگاه طراحی شده که پژوهشگاه صنعت نفت را در یک شبکه همکاری با سایر دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی و پژوهش‌های بخش خصوصی قرار داد و توفیقی به واسطه این تجربه اعلام می‌کند که در شرایط کنونی، پژوهشگاه صنعت نفت از نظر تعداد پروژه‌های صنعتی در یکی از بهترین شرایط خود قرار دارد. بد نیست بدانید که کارنامه فعلی پژوهشگاه صنعت نفت ۲۰۰ پروژه کلان جاری، سه میلیارد دلار طرح صنعتی بر پایه فناوری‌های پژوهشگاه و هزار میلیارد تومان قرارداد صنعتی به چشم می‌خورد و ۲۰۰ میلیون دلار در سال برای صنعت در آمد ایجاد و از خروج ارز به میزان ۲۰ میلیون دلار جلوگیری کرده است، با او درباره عملکرد پژوهشگاه، پروژه‌های خرد و کلان تا تحولات احتمالی پژوهشگاه در دولت جدید به گفت و گو پرداختیم. او در پاسخ به سوالاتی درباره تداوم همکاری خود در پژوهشگاه می‌گوید: پژوهشگاه صنعت نفت با توجه به خلق و خوی خود، یکی از ایده آل ترین بخش‌ها بوده است بنابراین اگر شرایطی برای ادامه فعالیت و همکاری باشد، آن را رد نمی‌کنم. متن کامل این گفت و گو در ادامه می‌آید:

«شما به عنوان چهره دانشگاهی شناخته شده هستید، با این حال پژوهشگاه صنعت نفت با وجود همه نپت بودن با مسائل علمی و دانشگاهی قضایی متفاوت تر از حوزه وزارت و دانشگاه بود تجربه چندساله تا آن در این سمت را چگونه می‌بینید؟
نمی‌توانم بگویم به فعالیت و حضور در ریاست پژوهشگاه صنعت نفت تجربه متفاوتی بوده این دلیل که وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از سال ۱۳۹۸ که در قانون برنامه سوم از وزارت فرهنگ و آموزش عالی به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تبدیل شد، در گریختن از نوع تغییر مأموریت و حتی گرفتن مسئولیت پژوهشی بخصوص موضوعات فناوری شد بنابراین به نظر من پژوهشگاه صنعت نفت از نظر مأموریت با مأموریت‌های وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بیگانه نبوده و برای من هم موضوع جدیدی تلقی نمی‌شد، بخصوص اینکه بنده قبل از اینکه مسئولیت پژوهشگاه صنعت نفت را عهده‌دار شوم، از وقتی پژوهشگاه صنعت نفت در شهری مستقر بود، به آجارت و آمد داشتن و با بسیاری از همکاران آن در ارتباط بودم.

«به واسطه پژوهش دانشجویی»
به دلیل برخی پژوهش‌های مشترک که دانشجویان ارشد و دکتری بنده یا پژوهشگاه انجام می‌دادند و راهنمای مشترک داشتیم، بنابراین این ارتباط وجود داشت از نظر جنس، ماهیت و مأموریت، پژوهشگاه صنعت نفت برای من بیگانه نبود حتی بعد از انتقال به اینجا ۱۵ دانشجو را در مقاطع ارشد و دکتری کارشان را در پژوهشگاه انجام دادند.

«بس در این سال‌ها چندان دلشنگ وزارت علوم و دانشگاه تشدید؟
خیر؛ اما یک نکته‌ای که بودم در وزارت علوم و تحقیقات در برنامه سوم و چهارم توسعه، سیاست‌هایی را برای توسعه فناوری تدوین کرده بودیم که بنده در دوره مسئولیت من در پژوهشگاه به شکل عملی آن‌ها مواجه شدم. تجربیاتی که اطلاعات تئوریک آن را داشتیم، اما در دانشگاه امکان پیاده شدن آن‌ها فراهم نبود که با حضور در پژوهشگاه صنعت نفت، سیاست‌هایی که در وزارت علوم و تحقیقات به آن فکر می‌شد، در پژوهشگاه عمل‌انداز کردیم.

«مثل»
توسعه تکنولوژی، تجاری سازی تکنولوژی، ارتباط با شرکت‌های بخش خصوصی و... در واقع زندگی مدیریتی من در اینجا (پژوهشگاه صنعت نفت) یک حلقه تکمیل کننده تجربه‌ای بود که در وزارت نگاهه داشتیم.

«در این سال‌ها خیلی این جمله شنیدیم که در دولت آقای روحانی پروژه دولت دوازدهم از نباط صنعت و دانشگاه بخصوص صنعت نفت شکل گرفت. آیا می‌توان این را باور داشت؟
من این را ناپیدمی گفتم و قضا با اقدام‌های بسیار خوبی انجام شده است. حداقل از باب تجربه‌ای که اکنون در پژوهشگاه صنعت نفت دارم، به شکل عینی این را مشاهده می‌کنم.

«مفادید از آن را ذکر می‌کنید.
اکنون، بنده پژوهش‌های صنعتی مبتنی بر کار فرم‌های صنعتی و تکنولوژی‌هایی که صنعت پژوهشگاه صنعت نفت سفارش داده از سوی پژوهشگران داخل انجام است و می‌توانم بگویم پژوهشگاه صنعت نفت، در حد زیادی از تلاش‌های خارجی را بر کرده است افزون بر پژوهشگاه وزارت نفت کاجی‌های خوبی در واگذاری برخی پروژه‌های کلان علمی همچون پروژه‌های میدان محوری، در یادداشت و به دانشگاه‌ها و مراکز علمی برانداخته است، در همین زمینه پژوهشگاه صنعت نفت نیز مسئول انجام کارهای سه میلیاردی است که کاملاً ماهیت صنعتی دارند. از سویی همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان، بحث ۱۰ قلم کالاها اساسی و واگذاری آن به شرکت‌های داخلی همگی رهنمای مثبتی است که با تداوم آن، ارتباط دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی با صنعت نفت را مستحکم تر خواهد کرد.

«ت نزدیک به چهار سال از حضور تان در پژوهشگاه صنعت نفت می‌گذرد اگر بخواهیم به اقدام‌ها و اتفاقات ویژه دور مدیریت شما بپردازیم چه مواردی را قابل ذکر می‌دانید؟
این سوالاتی شده‌اند بخش تقسیم کرد بنده بعد از حضور در پژوهشگاه صنعت نفت به عنوان مسئول پژوهشگاه باید در چند حوزه فعالیت‌های خود را تمرکز می‌کردم شاید اولویت اول من این بود که به درون پژوهشگاه صنعت نفت بپردازم و از نظر مأموریت و چشم‌انداز و چالمانی آن در نظام علم و فناوری کشور، توجه و همکاری همکاران، ایجاد چشم‌اندازها و آرزوهای مشترک را در دستور کار قرار دهم. یعنی ابتدا با توجه به ظرفیت درونی پژوهشگاه با حضور صدها پژوهشگر که عمدتاً در تراز بالای علمی و توانمندی هستند باید درون پژوهشگاه توانمندی‌هایی ایجاد کردیم این به آن معناست که این ظرفیت وجود نداشته باشد باید به همکاری در این مسیر ایجاد می‌شد که بنده آن را در قالب برنامه راهبردی آغاز کردم و با تجدیدنظر از رویای جدیدی به آن افزودم. در واقع پژوهشگاه را به یک جمع منسجم و یکپارچه تبدیل کنیم که آماده‌ی داشتن کارهای بعدی باشد.